

Č.j. VP/S 21/00-160

V Brně dne 16. října 2000

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení zahájeném dne 24.7. 2000 na základě žádosti Ministerstva průmyslu a obchodu ČR ze dne 21.7. 2000 č.j. 29736/00/2040/11306 o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory pro společnost MAFRA, a.s., podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře ve spojení s § 18 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, rozhodl podle § 6 odst. 3 písm. a) a c) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře takto:

I.

Výjimka ze zákazu veřejné podpory v podobě investiční pobídky pro společnost MAFRA, a. s. a to formou:

hmotné podpory rekvalifikace zaměstnanců podle zákona č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, v platném znění a nařízení vlády č. 134/2000 Sb., o hmotné podpoře při vytváření nových pracovních míst a rekvalifikaci zaměstnanců v rámci investičních pobídek ve výši 375 578 Kč

se povoluje

II.

Výjimka ze zákazu veřejné podpory v podobě investičních pobídek pro společnost MAFRA, a. s. a to formou:

hmotné podpory vytváření nových pracovních míst podle zákona č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, v platném znění a nařízení vlády č. 134/2000 Sb., o hmotné podpoře při vytváření nových pracovních míst a rekvalifikaci zaměstnanců v rámci investičních pobídek a slevy na dani z příjmů podle § 35b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

se nepovoluje

v té části celkové veřejné podpory, která překročí v tříletém období počínajícím dnem, kdy bylo poskytování veřejné podpory zahájeno, částku v Kč odpovídající 100 000 EUR

v přepočtu kurzem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou platným ke dni prvního poskytnutí dané veřejné podpory.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 24.7. 2000 žádost o povolení výjimky (dále jen „žádost“) podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen „zákon o veřejné podpoře“), kterou podalo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

I. Podklady pro rozhodnutí

Při posuzování žádosti vycházel Úřad z následujících podkladů :

1. formuláře žádosti o povolení výjimky podle § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře
2. popisu investičního projektu
3. posudku investičního záměru z hlediska splnění zákonných podmínek dle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách
4. návrhu nabídky na poskytnutí investičních pobídek
5. tiskopisu pro uplatnění záměru získat investiční pobídky č.j. 29736/00/2040
6. kopie živnostenských listů vydaných společností MAFRA, a.s.
7. kopie zakladatelské smlouvy společnosti MAFRA, a.s.
8. kopie výpisu z obchodního rejstříku společnosti MAFRA, a.s.
9. kopie stanov společnosti MAFRA, a.s.
10. kopie výroční zprávy o hospodaření společnosti MAFRA, a.s. za rok 1998, 1997 a 1996

II. Údaje získané z žádosti o povolení výjimky

- poskytovatelem veřejné podpory je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
- ministerstvy odpovědnými za poskytnutí veřejné podpory jsou Ministerstvo financí ČR a Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
- kontaktní osobou je Ing. Vladimír Procházka, ředitel odboru vládní a parlamentní agendy /2040/ Ministerstva průmyslu a obchodu ČR
- název veřejné podpory je „Nabídka na poskytnutí investičních pobídek společnosti MAFRA, a.s.“
- právním základem pro poskytnutí veřejné podpory v podobě uvedených investičních pobídek je zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách)
- jako druh veřejné podpory jsou uvedeny investiční pobídky dle § 1 odst. 2 zákona o investičních pobídkách
- jako forma poskytnutí veřejné podpory jsou uvedeny daňové úlevy a přímé poskytnutí finančních prostředků.

III. Vymezení účastníka řízení

Jediným účastníkem řízení o povolení výjimky je v souladu s § 3 písm. c) ve spojení s § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

IV. Charakteristika příjemce veřejné podpory

Příjemcem veřejné podpory je společnost MAFRA, a.s., která vznikla zápisem do obchodního rejstříku dne 31.1.1992. Jejím většinovým vlastníkem je společnost Rheinisch-Bergische Verlagsgesellschaft mbH. Jak vyplývá z výpisu z obchodního rejstříku, sídlem společnosti MAFRA, a.s. je Praha, Na příkopě 31, PSČ 111 21. Základní jmění společnosti MAFRA, a.s. činí 1800 mil. Kč. Identifikační číslo je 45 31 33 51.

Hlavním předmětem podnikání společnosti MAFRA, a.s. je polygrafická výroba, nakladatelská činnost, reklamní činnost apod. Společnost vydává mimo jiné deník Mladá fronta Dnes. Od roku 1994 společnost MAFRA, a.s. provozuje tiskářenskou činnost v tiskárnách v Praze a Olomouci. Počet zaměstnanců společnosti MAFRA, a.s. v roce 1999 činil (.....) osob. Obrat za tentýž rok činil (.....) mil. Kč. Společnost MAFRA, a.s. dosáhla v roce 1999 (.....) mil. Kč zisku.

V. Údaje o investici

Společnost MAFRA, a.s. investuje v České republice částku 2874,6 mil. Kč, z toho do technologií 1413,9 mil. Kč. Z předložených podkladů vyplývají následující hodnoty týkající se předpokládané výše investice:

- a) do pozemků a přípravy staveniště 30,6 mil. Kč (rok (.....) – 30,0 mil. Kč, rok (.....) – 0,6 mil. Kč)
- b) do budov 1066,2 mil. Kč (rok (.....) – 59,8 mil. Kč, rok (.....) – 889,2 mil. Kč, rok (.....) – 117,2 mil. Kč)
- c) do instalace a strojů 1413,9 mil. Kč (rok (.....) – 360,4 mil. Kč, rok (.....) – 721,7 mil. Kč, rok (.....) – 313,8 mil. Kč, rok (.....) – 18,0 mil. Kč)
- d) do předvýrobních výdajů 70,9 mil. Kč (rok (.....) – 25,1 mil. Kč, rok (.....) – 45,8 mil. Kč)
- e) do ostatních výdajů (pojištění, úroky, poradenství atd.) 293 mil. Kč (rok (.....) – 70,8 mil. Kč, rok (.....) – 145,6 mil. Kč, rok (.....) – 76,6 mil. Kč)

Investice společnosti MAFRA, a.s. směřuje do výstavby dvou tiskáren – v Praze (výroba na staré tiskárně (.....)) a v Olomouci (výroba na staré tiskárně (.....)). Dle předložených podkladů bude investice směřovat do nahrazení stávajícího výrobního zařízení v uvedených tiskárnách. Stávající kapacita tiskáren v Praze a v Olomouci je (.....) mld. stran tiskovin za rok, přičemž podle údaje z podkladů po dokončení investice bude výrobní kapacita tiskáren činit (.....) mld. stran tiskovin za rok. Kapacita obou tiskáren bude převážně využita pro tisk deníku MF Dnes ((.....) %). Zbývající kapacita tiskáren bude využita pro tisk ostatních periodik určených pro český trh. Z podkladů vyplývá, že prostřednictvím investice dojde ke zvýšení kvality výrobního procesu.

Podle předložených podkladů investiční projekt vytvoří během období tří let 55 pracovních míst (50 v Olomouci a 5 v Praze), z toho 1 s vysokoškolským, 7 se středoškolským a 47 se základním vzděláním. V Praze společnost MAFRA, a.s. počítá s převodem většiny zaměstnanců ze stávajícího provozu. Plánovaný termín ukončení investice je rok (.....).

VI. Právní analýza

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody.

Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi ČR a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží.

Čl. 64 odst. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24. 6. 1998 s účinností od 11. 7. 1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č. 1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé ze dne 24.6.1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bodu (iii) a odst. 2, podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi ES a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé a v čl. 8 odst. 1 bodu (iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO (dále jen „Prováděcí pravidla“)).

V čl. 2 Prováděcích pravidel se stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů veřejných podpor s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel čl. 92 Smlouvy o založení Evropských společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora ES a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle čl. 4 odst. 3 Prováděcích pravidel.

V § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. V § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie, je neslučitelná se závazky České republiky vyplývajících z Evropské dohody a je zakázána. V § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že zákaz veřejné podpory podle odst. 1 platí pokud tento zákon nestanoví jinak, nebo pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nepovolil výjimku.

Vzhledem k tomu, že:

- se jedná o výhodu poskytovanou Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, které je poskytovatelem veřejné podpory v souladu s § 3 písm. c) zákona o veřejné podpoře
- tato výhoda zvýhodňuje určité podnikání
- hrozí narušení hospodářské soutěže, neboť příjemce veřejné podpory disponuje podle předložených podkladů podílem na trhu tisku periodik v České republice ve výši (.....) % a poskytnutí veřejné podpory mu umožní zachovat tiskárenské výrobní kapacity, přičemž toto poskytnutí umožní snížit výrobní náklady a v konečném důsledku může dojít ke zvýšení tržního podílu příjemce veřejné podpory na úkor ostatních konkurentů
- poskytnutím výhody může dojít ke zvýšení využití výrobní kapacity příjemce veřejné podpory, přičemž příjemce veřejné podpory je součástí společnosti Rheinisch-Bergische Verlagsgesellschaft mbH, jež je konkurentem společností s polygrafickou a nakladatelskou činností z členských států Evropské unie a z tohoto důvodu může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie,

jde o veřejnou podporu dle § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře, která je obecně zakázaná, pokud zákon o veřejné podpoře nestanoví jinak nebo nebude povolena výjimka.

Posouzení veřejné podpory dle části I. výroku rozhodnutí

Při posuzování slučitelnosti výše uvedené veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody je třeba postupovat v souladu s následujícím předpisem ES, jímž je:

Rámec pro podporu školení – publikovaný v Official Journal C 343, 11.11. 1998

Navrhovaná výše investiční pobídky v podobě hmotné podpory rekvalifikace - tj. 375 578 Kč je poskytována na základě zákona č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a nařízení vlády č. 134/2000 Sb. a splňuje podmínky stanovené v Rámci pro podporu školení. V souladu s rozhodnutím Komise ES č. 2000/424/C ze dne 16.11. 1999, publikovaném v Official Journal dne 6.7. 2000, se hmotná podpora rekvalifikace nezahrnuje do celkové hodnoty veřejné podpory a slučitelnost této veřejné podpory se závazky vyplývajícími pro ČR z Evropské dohody je třeba posuzovat odděleně od ostatních forem veřejné podpory. Vzhledem k výše uvedené skutečnosti lze tuto veřejnou podporu v uvedené výši poskytnout.

Posouzení veřejné podpory dle části II. výroku rozhodnutí

Při posuzování slučitelnosti výše uvedené veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody je třeba postupovat v souladu s následujícím předpisem ES, jimiž jsou:

Pravidla pro národní regionální podporu – publikovaná v Official Journal C 74, 10.3. 1998

Pravidla pro národní regionální podporu (dále jen „Pravidla“) v čl. 1 stanoví, že regionální podpora je určena méně rozvinutým regionům. Je realizována podporou investic a vytvářením pracovních příležitostí. Podle čl. 64 odst. 4 (a) Evropské dohody je po dobu prvních 5-ti let po vstupu v platnost Evropské dohody na celou Českou republiku pohlíženo jako na oblast Společenství uvedenou v čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy o založení Evropského společenství, s tím, že uvedená výjimka může být prodloužena o dalších 5 let. K prodloužení výjimky došlo rozhodnutím Rady přidružení č. UE – CZ 1703/00 ke dni 1.1.1997. Dle § 5 písm. a) zákona o veřejné podpoře Úřad může povolit výjimku ze zákazu veřejné podpory podle § 2 odst. 1 u veřejných podpor, které mají napomoci hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo vysokou nezaměstnaností, tj. veřejné podpory regionálního charakteru.

Čl. 4.1. Pravidel stanoví, že předmětem regionální podpory je zajistit tzv. počáteční investici nebo vytvořit pracovní příležitosti, které souvisí s investicí. Za počáteční investici se dle čl. 4.4. Pravidel považuje investice do fixního kapitálu týkajícího se založení nového podniku, rozšíření stávajícího podniku nebo zahájení činnosti související se základní změnou výrobku nebo výrobního procesu u existujícího podniku (cestou racionalizace, diverzifikace nebo modernizace). Z předložených podkladů vyplývá, že společnost MAFRA, a.s. plánuje výstavbu dvou tiskáren, a to v Praze a v Olomouci. Vzhledem k tomu, že společnost MAFRA, a.s. byla založena dne 31.12.1992, je v předložených podkladech příjemcem veřejné podpory požadována sleva na dani z příjmu pro stávajícího poplatníka podle § 35b zákona č. 586/1992 Sb. V úvahu jako počáteční investice připadá pouze rozšíření stávajícího podniku nebo zahájení činnosti související se základní změnou výrobku nebo výrobního procesu u existujícího podniku (cestou racionalizace, diverzifikace nebo modernizace). V předložených podkladech je uvedeno, že současná výrobní kapacita činí (.....) mld. stran tištěných periodik, přičemž po dokončení projektu se neočekává žádné navýšení počtu stran tištěných periodik, tzn. nedojde ke zvýšení výrobní kapacity. Z tohoto důvodu Úřad dospěl k závěru, že se v tomto případě nejedná o rozšíření výroby. Z předložených podkladů vyplývá, že investicí dojde především k nahrazení stávajícího zařízení novým a to tak, že

investiční záměr umožní použití knižní struktury tištěných periodik a využití nové technologie v kopírkách. Z uvedeného je zřejmé, že důsledkem investičního záměru nebude ani základní změna výrobku ani základní změna výrobního procesu.

Bod 4.4. Pravidel vyčleňuje z výše uvedené koncepce počáteční investice tzv. obnovovací investici. Veřejná podpora pro tento typ investice spadá do rámce operativní podpory, definované v bodech 4.15 a 4.17 Pravidel.

V čl. 4.15. Pravidel je stanoveno, že regionální pomoc zaměřená na snížení běžných nákladů podnikatelského subjektu (operativní podpora) je obecně zakázaná. Podle stejného článku může být tato pomoc poskytnuta v regionech přicházejících v úvahu podle derogace čl. 87 odst. 3 a) Smlouvy o založení Evropského společenství za předpokladu, že je její poskytnutí odůvodněno z hlediska přispění regionálnímu rozvoji, jeho charakteru a výše podpory je úměrná handicapu, který se snaží zmírnit.

Podle čl. 4.17. Pravidel pro národní regionální podporu musí být operativní podpora časově omezena a progresivně snížena. Z podkladů pro rozhodnutí dále vyplývá, že v rámci investičního projektu dojde k vytvoření 55 pracovních míst, a to 5 pracovních míst v Praze, kde míra nezaměstnanosti za srpen 2000 dle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí ČR dosáhla hodnoty 3,7 % a 50 pracovních míst v Olomouci, kde míra nezaměstnanosti za stejné období dle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí ČR dosáhla výše 11,5 %. Kromě výše uvedených skutečností investiční projekt dle předložených podkladů předpokládá vytvoření velmi nízkého stupně nepřímých pracovních míst. Úřad dospěl k závěru, že poskytnutím uvedené operativní podpory by příjemce veřejné podpory získal výhodu, která by nebyla vyváжена přínosem investičního projektu pro regionální rozvoj. Navíc veřejná podpora v podobě slevy na dani z příjmů podle § 35b zákona č. 586/1992 Sb., platném znění, může být uplatňována po dobu 5-ti po sobě bezprostředně následujících zdaňovacích období, přičemž prvním zdaňovacím obdobím, za které lze uplatnit slevu na daních z příjmů, je zdaňovací období, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí nebo byl vydán souhlas stavebního úřadu se zahájením zkušebního provozu před vydáním kolaudačního rozhodnutí na první stavbu nebo část stavby, jíž se investiční pobídky týkají. Výše veřejné podpory ve formě slevy na dani z příjmů poskytované podle § 35b zákona č. 586/1992 Sb., platném znění, závisí mimo jiné na hospodářských výsledcích společnosti MAFRA, a.s., vykazovaných v letech, ve kterých je poskytována sleva na dani z příjmů. Vzhledem k tomu, že hospodářský výsledek společnosti MAFRA, a.s., uvedený v podkladech pro rozhodnutí za prvních pět let od počátku investice má rostoucí trend, nelze vyloučit, že společnost bude po dokončení investice vykazovat vyšší zisky, a tudíž i uplatňovat vyšší slevu na dani z příjmu. Z tohoto důvodu Úřad dospěl k závěru, že není splněna podmínka progresivního snížení uvedené operativní podpory. Z výše uvedených důvodů příjemci veřejné podpory nelze tuto operativní podporu poskytnout.

Podle čl. 4.11. Pravidel veřejná podpora se může soustředit na vytváření pracovních míst. Tato místa musí souviset s realizací počáteční investice. Jelikož v tomto případě Úřad dospěl k závěru, že se nejedná o počáteční investici, je zřejmé, že se nejedná o vytvoření pracovních míst související s počáteční investicí.

Na základě těchto skutečností Úřad dospěl k závěru, že se nejedná o podporu počáteční investice a podporu pro vytváření nových pracovních míst související s počáteční investicí, nýbrž o operativní podporu, u které však nebyly splněny podmínky pro její poskytnutí uvedené v čl. 4.15 a čl. 4.17 Pravidel, a tudíž ji nelze poskytnout.

Dle rozhodnutí Komise ES č. 1999/99/EC ze dne 3.6. 1998 publikovaného v Official Journal dne 5.2. 1999 čl. 3 se však neslučitelná veřejná podpora, tedy zakázaná veřejná podpora

vztahuje na tu část podpory, která převyšuje tzv. pravidlo de minimis, to znamená částku 100 000 EUR za období tří let. V § 4 odst. 1 písm a) zákona o veřejné podpoře je uvedeno, že zákaz veřejné podpory uvedený v § 2 odst. 1 písm. a) zákona o veřejné podpoře se nevztahuje na veřejnou podporu malého rozsahu poskytnutou příjemci v tříletém období počínající dnem, kdy bylo poskytování veřejné podpory zahájeno, celkově nepřesahující částku v Kč odpovídající 100 000 EUR v přepočtu kurzem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou platným ke dni prvního poskytnutí dané veřejné podpory, nezahrnující podporu při vývozu; tato výjimka neplatí pro veřejnou podporu poskytovanou uhelnému a ocelářskému průmyslu, dopravě a průmyslu stavby lodí. Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o veřejné podpoře a výše uvedeného rozhodnutí lze tedy veřejnou podporu poskytnout za podmínky uvedené v § 4 odst. 1 písm. a) zákona o veřejné podpoře, nepovoluje se však ta část celkové veřejné podpory (hmotná podpora vytváření nových pracovních míst podle zákona č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění a nařízení vlády č. 134/2000 Sb., o hmotné podpoře při vytváření nových pracovních míst a rekvalifikaci zaměstnanců v rámci investičních pobídek a slevy na dani z příjmů podle § 35b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění), která přesáhne výše uvedenou částku.

VII. Závěr

Dne 21.9.2000 bylo účastníku řízení doručeno vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, případně navrhnout jeho doplnění. Tohoto práva účastník řízení ve stanovené lhůtě nevyužil. Dne 22.9.2000 se dostavili k Úřadu zástupci společnosti MAFRA, a.s., kteří byli na základě písemné plné moci ze dne 20.9.2000, podepsané členy představenstva společnosti MAFRA, a.s., pověřeni k nahlédnutí do spisu. Vzhledem k tomu, že se jednalo o zástupce společnosti, která má být příjemcem veřejné podpory, Úřad mu umožnil v souladu s § 23 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) nahlédnutí do spisu.

Ze všech shora uvedených důvodů Úřad rozhodl v souladu se zákonem o veřejné podpoře a výše uvedenými předpisy tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s § 6 odst. 5 zákona o veřejné podpoře nelze podat rozklad.

Ing. Josef Bednář
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Obdrží:

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
k rukám Ing. Vladimíra Procházky
ředitele odboru vládní a parlamentní agendy /2040/
Na Františku 32
110 15 Praha